

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **Pozemkového spoločenstva Malé Straciny**, so sídlom Malé Straciny, okres Veľký Krtíš, IČO: X., *zastúpeného JUDr. Vladimírom Zvarom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Ul. SNP 1/A, Veľký Krtíš*, proti žalovanému **Národnému inšpektorátu práce**, so sídlom Masarykova 10, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2010/02380-2.1 O-188/2010/Či z 29. decembra 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/23/2011-27 z 01. júla 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/23/2011-27 z 01. júla 2011 **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 157,09 eura na účet JUDr. Vladimíra Zvaru, advokáta vo Veľkom Krtíši, číslo účtu X. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) zrušil podľa § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie

žalovaného č. S/2010/02380-2.1 O-188/2010/Či z 29. decembra 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Banská Bystrica ako prvostupňového správneho orgánu, ktorým tento uložil žalobcovi tri pokuty v celkovej sume 4.400 eur za porušenie povinností vyplývajúcich z § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1 a bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“) - za správny delikt upravený v § 19 ods. 2 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 125/2006 Z. z., a to:

1. za porušenie § 223 ods. 1 Zákonníka práce v sume 400 eur;
2. za porušenie § 2 ods. 2 písm. b/ v nadväznosti na § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z.“) a za nesplnenie si oznamovacej povinnosti voči Sociálnej poisťovni podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) v sume 2.000 eur a
3. za porušenie § 2 ods. 2 písm. a/ v nadväznosti na § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. a § 231 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení v sume 2.000 eur.

Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil ustanoveniami 3 ods. 1 a 2 zákona č. 82/2005 Z. z., § 223 Zákonníka práce (ďalej aj „ZP“) a výkladom týchto zákonných ustanovení dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaného plne absentujú dôvody, pre ktoré žalovaný žalobcu považuje za podnikateľa, resp., ako dospel k tomu, že žalobcom vykonávané činnosti sú vykonávané v rozsahu, kedy ich je potrebné v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) kvalifikovať ako podnikanie a následne žalobcu ako podnikateľa. **Z odôvodnenia rozhodnutia podľa krajského súdu** nie je možné zistiť, či žalobca má postavenie podnikateľa, a teda či je subjektom, ktorému bol zákonom uložený zákaz nelegálneho zamestnávania. Navyše na pojednávaní na otázku súdu žalobca uviedol, že ťažba dreva má už z dôvodu nízkej výmery lesa len občasný charakter a je vykonávaná len za účelom plnenia povinností, ktoré vlastníkovi lesa ukladá lesný zákon. Taktiež z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné zistiť, (pre absenciu akejkolvek úvahy, ktorou sa správny orgán riadil), prečo správny orgán činnosť, i keď opakovanú v rozsahu 48 hodín 20 minút v danom roku, nepovažoval za činnosť príležitostnú.

Napadnuté rozhodnutie podľa právneho názoru krajského súdu nemá dostatok dôvodov, a preto ho nie je možné preskúmať za účelom posúdenia jeho zákonnosti.

Zároveň žalovanému uložil v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP povinnosť zaplatiť úspešnému žalobcovi náhradu trov konania vo výške 477 eur na účet advokáta JUDr. Vladimíra Zvaru do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný nesúhlasiac s odôvodnením rozsudku krajského súdu majúc za to, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s výkladom ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z., nakoľko toto ustanovenie rozlišujú tri subjekty, ktoré môžu byť nelegálnym zamestnávateľom, a to:

a) právnická osoba,

b) fyzická osoba, ktorá je podnikateľom,

c) fyzická osoba, pričom doplnok „ktorá je podnikateľom“ sa vzťahuje iba na fyzickú osobu.

K tvrdeniu súdu, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia plne absentujú dôvody, pre ktoré žalovaný žalobcu považuje za podnikateľa, žalovaný uviedol, že ani nebol dôvod sa tým zaoberať, nakoľko pri výkone kontroly, ak zistí príslušný orgán porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, je oprávnený kontrolovanú právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom za nelegálne zamestnávanie uložiť pokutu podľa osobitného predpisu.

Žalovaný bol toho názoru, že ani krajský súd sa a vôbec nezaoberal tým, či je žalobca podnikateľom. Stačilo mu konštatovanie, že na otázku súdu žalobca uviedol, že ťažba dreva má už z dôvodu nízkej výmery lesa len občasný charakter a je vykonávaná len za účelom plnenia povinností, ktoré vlastníkovi lesa ukladá lesný zákon.

S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 ObZ namietal, že sústavnosť podnikania nemožno vykladať reštriktívne, pričom kritérium sústavnosti spĺňa aj sezónna činnosť, prípadne činnosť, ktorú podnikateľ na určitý čas preruší a znovu v nej pokračuje. Vychádzajúc i z ďalších znakov podnikania (podnikanie vo vlastnom mene a za účelom dosiahnutia zisku) podľa žalovaného žalobca (Pozemkové spoločenstvo Malé Straciny) je jednoznačne podnikateľským subjektom.

Nesúhlasil preto s odôvodnením krajského súdu, že prvostupňový, ako aj druhostupňový správny orgán sa nezaoberali podnikateľskou činnosťou žalobcu, nakoľko v čase porušenia ustanovení zákona č. 82/2005 Z. z. ako podklad pre vydanie rozhodnutia boli aj príjmové a pokladničné doklady, vyhotovené Ing. M. v roku 2009, na základe čoho mal za jednoznačné, že tvrdenie Krajského súdu v Banskej Bystrici o absencii dôvodov, pre ktoré žalovaný žalobcu považuje za podnikateľa, sa nezakladá na pravde, pričom doložil aj daňové priznania žalobcu svedčiacie o to, že podnikal. Poukazoval i na dôvodovú správu k vzniku zákona č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách a dokument „Pozemkové

spoločenstvo ako podnikateľský subjekt a jeho postavenie v Slovenskom právnom systéme“ od L..

Nesúhlasil ani s tou časťou odôvodnenia rozsudku krajského súdu **týkajúcou sa výkladu** ustanovenia § 223 Zákonníka práce, nakoľko podľa žalovaného krajský súd spája dva typy zmlúv, a to dohodu o vykonaní práce, ktorá môže byť uzatvorená so zamestnancom výnimočne a zároveň vždy musí byť vymedzená výsledkom, čiže nemôže v nej ísť o opakujúce sa práce a dohodu o pracovnej činnosti, dohodu o brigádnickej práci študentov, ktorých jediným spoločným znakom je to, že môžu byť so zamestnancom uzatvorené len výnimočne, ale dohoda o pracovnej činnosti a dohoda o brigádnickej práci študentov sa uzatvára na príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce. Poukazoval na to, že kontrola a evidencia vyťaženej drevnej hmoty kupujúcimi v roku 2009 dohodnutá v Dohode o vykonaní práce dňa 01. februára 2009 so zamestnankyňou Ing. I.M., nie je vymedzená výsledkom, príležitostnú činnosť by mohol žalobca dohodnúť so zamestnankyňou len na základe dohody o pracovnej činnosti, takúto dohodu však so svojou zamestnankyňou zatvoril.

Žalovaný má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie sa stotožnil s odôvodnením krajského súdu, že skutkový stav na základe ktorého mu bola uložená sankcia nebol dostatočne zistený, resp. nevyplýva z napadnutého rozhodnutia a nie je povinnosťou správneho súdu zaujímať hmotnoprávne stanovisko k riešeniu toho ktorého problému.

Podľa žalobcu žalovaný používa nesprávny gramatický výklad zákona, keď charakter subjektu bližšej špecifikácii „ktorá je podnikateľom“ priraduje len k fyzickej osobe. Snaží sa o to napriek tomu, že pri označovaní subjektov je použitá zlučovacia spojka a z čoho jednoznačne vyplýva, že charakter podnikania sa musí vzťahovať aj na právnickú osobu a nielen na fyzickú osobu.

Žalobca ďalej poukázal na to, že nebolo povinnosťou súdu zaoberať sa tým, či žalobca je podnikateľom alebo nie, pretože ide o preskúmvaciu činnosť, v rámci ktorej nie je potrebné a ani možné vykonávať hlbšie dokazovanie. Aj z týchto dôvodov ďalšie úvahy uvedené v odvolaní týkajúce sa definície podnikania považuje žalobca za nadbytočné.

Úvahy týkajúce sa charakteru dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru žalobca považuje len za úvahy teoretické, keďže samotný Zákonník práce v tomto smere nie je jednoznačne rigoróznym a do istej miery dáva na rovnakú úroveň dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti i dohodu o brigádnickej práci študentov.

Podľa názoru žalobcu vychádzajúc z iného logického a filozofického výkladu každá práca a to aj príležitostná činnosť prináša určitý výsledok a je veľmi sporné rozhodnúť o aký druh práce ide.

Na základe uvedených skutočností bol žalobca toho názoru, že z hľadiska postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici sú jeho úvahy správne a prichádza do úvahy, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie podľa § 219 OSP ako vecne správne potvrdil a súčasne rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania, ktoré vyčíslil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je síce čiastočne dôvodné, no napriek tomu mu nemožno priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve podľa V. časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bolo vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami povedané, je súdom,

ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Výnimkou zo zhora uvedenej zásady je ustanovenie § 250i ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1), alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom, alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 OSP je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“, ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správne orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Predmetom preskúmania v danej veci je rozhodnutie žalovaného č. S/2010/02380-2.1 O-188/2010/Či z 29. decembra 2010, rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Banská Bystrica, ktorým **uložil žalobcovi tri pokuty** v celkovej sume 4.400 eur za porušenie povinností vyplývajúcich z § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1 a bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z. - za správny delikt upravený v § 19 ods. 2 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 125/2006 Z. z., a to:

1. v sume 400 eur za porušenie § 223 ods. 1 ZP spočívajúce v tom, že žalobca ako zamestnávateľ uzatvoril 01.02.2009 písomnú dohodu o vykonaní práce s Ing. I.M., v ktorej ako pracovnú úlohu dojednal výkon práce „kontrola a evidencia vytťaženej drevnej hmoty kupujúcimi v roku 2009, s dobou, v ktorej sa má pracovná úloha vykonať od 05.02.2009 do 30.11.2009, pričom sa nejedná o prácu. Ktorá je vymedzená výsledkom, pretože dohodnutá práca nemá charakter pracovnej úlohy, ide o výkon práce, ktorá pozostáva prevažne z opakovaných určených činností;
2. v sume 2.000 eur za porušenie § 2 ods. 2 písm. b/ v nadväznosti na § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. tak, že ako zamestnávateľ nelegálne zamestnal Ing. I., nar. X., bytom M.,

s ktorou preukázal založenie pracovno-právneho vzťahu uzatvorením dohody o vykonaní práce zo dňa 01.02.2009 s vykonaním pracovnej úlohy od 05.02.2009 do 30.11. 2009 ako zamestnávateľ si nesplnil oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení;

3. v sume 2.000 eur za porušenie § 2 ods. 2 písm. a/ v nadväznosti na § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. za nelegálne zamestnávanie Ing. I. v období od 01.12.2009 do 10.02.2010, pretože využíval jej závislú prácu, ako to vyplýva z príjmových pokladničných dokladov a faktúr vyhotovených Ing. M. v danom období bez založenia pracovno-právneho vzťahu, pričom oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení si splnil tak, že menovanú prihlásil 10.02.2010 spätne od 01.12.2009.

Podľa čl. 1 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Keďže Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 (ďalej len „Dohovor“) je medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná je v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky postavený na úroveň ústavného zákona. Znamená to, že v SR má každá fyzická a právnická osoba zaručené právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru. Bolo by v rozpore s princípmi právneho štátu, ak by právo na spravodlivý proces nebolo dodržané.

Súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré subsumuje základné súdno-procesné princípy. V podobe ústavných princíпов sú nadradené Občianskemu súdnemu poriadku a Trestnému poriadku. Zo štrasburskej judikatúry vyplýva, že tieto princípy sa vzťahujú aj na konanie správne a exekučné.

Princípmi spravodlivého procesu sú najmä princíp „rovnosti zbraní, kontradiktórnosť súdneho konania, právo osobnej prítomnosti na konaní a zákaz inkriminácie vlastnej osoby“.

Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je rozhodujúca klasifikácia protiprávneho konania na správne delikty a trestné delikty vnútroštátnym právnym poriadkom. Napríklad v rozsudkoch K. proti Slovensku a L. proti Slovensku (rozsudky sú z 02.09.1998), v ktorých išlo o právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o postihu za priestupok súdom Európsky súd pre ľudské práva vychádzal najmä zo zákona o priestupkoch, ktorý je adresovaný všetkým občanom. Nejde o predpis, ktorý by bol adresovaný iba obmedzenej skupine občanov a aj sankcie, ktoré boli v predmetných veciach uložené (pokuty vo výške 1.000 Sk a 300 Sk) považoval súd za sankcie represívneho charakteru. Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru, že ide o trestné veci, a to bez ohľadu na relatívne nízke sankcie (matiaxe penale, criminal matters).

Vo všetkých veciach, ktoré možno subsumovať pod pojem „veci trestného charakteru“ musí mať osoba, proti ktorej sa vedie konanie, možnosť domôcť sa práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 3 správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnenému vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 1 správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie (§ 33 ods. 2 správneho poriadku).

Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

Z citovaných zákonných ustanovení nesporne vyplýva, že povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v čí prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov. Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2, 4 a 5. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 5.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 125/2006 Z. z. v znení účinnom k 28.02.2010 Inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 33.000 eur, a ak v dôsledku tohto porušenia došlo k smrteľnému pracovnému úrazu zamestnanca najmenej 3.300 eur; za nesplnenie povinnosti uloženej podľa § 12 ods. 2 písm. b/ až i/ možno pokutu zvýšiť až na dvojnásobok a fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ tret'om bode a vo štvrtom bode v sume podľa písmena a/.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 125/2006 Z. z. inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu, ak tento zákon neustanovuje inak, zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ prvom bode až treťom bode a šiestom bode alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 100.000 eur, a ak v dôsledku tohto porušenia vznikol pracovný úraz, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, najmenej 33.000 eur a fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ treťom bode v sume podľa písmena a/.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod. 1, 2, 3 a 6 zákona č. 125/2006 Z. z. inšpekcia práce je:

a) dozor nad dodržiavaním

1. pracovnoprávných predpisov, ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovršili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie,
2. právnych predpisov, ktoré upravujú štátnozamestnanecké vzťahy,
3. právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia a
6. osobitného predpisu zamestnávateľom v rozsahu jeho povinností uzatvoriť zamestnávateľskú zmluvu a platiť a odvádzať príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie za zamestnanca vykonávajúceho práce zaradené orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie podľa osobitného predpisu, a za zamestnanca, ktorý vykonáva práce tanečného umelca alebo hudobného umelca, ktorý vykonáva profesiu hráča na dychový nástroj.

Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ a b/ zákona č. 82/2005 Z. z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu:

- a) fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu,
- b) fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu 2) a do začiatku výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2, 4 a 5. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 5.

Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia:

1. zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2 na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/,
2. zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na účely úrazového poistenia, garančného poistenia a na účely osobitného predpisu pred vznikom tohto právneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, odhlásiť tohto zamestnanca z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr v deň nasledujúci po skončení tohto právneho vzťahu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak pracovnoprávny vzťah nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ a b/.

Podľa § 223 ods. 1 Zákonníka práce zamestnávateľ môže na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov), ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom (dohoda o vykonaní práce) alebo ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce (dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov). Na pracovnoprávny vzťah založený dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sa vzťahujú ustanovenia prvej časti a šiestej časti.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 181/1995 Z. z.“) pozemkovým spoločenstvom (ďalej len „spoločenstvo“) sa rozumie:

- a) lesné a pasienkové spoločenstvo vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovali právne predpisy o úprave právnych pomerov majetku bývalých urbarialistov (urbárikov), komposesorátov a podobných právnych útvarov, ktoré sa vydali podľa osobitných právnych predpisov a boli obnovené ku dňu účinnosti tohto zákona,

- b) lesné spoločenstvo, pasienkové spoločenstvo alebo pozemkové spoločenstvo založené podľa osobitných predpisov,
- c) pozemkové spoločenstvo založené podľa tohto zákona.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č 181/1995 Z. z. spoločenstvo s cieľom racionálne hospodáriť na spoločnej nehnuteľnosti a obstarávať spoločné veci vyplývajúce zo spoluvlastníctva k nej môže:

- a) vykonávať poľnohospodársku prvovýrobu a s tým súvisiace spracovanie alebo úpravu poľnohospodárskych produktov,
- b) **hospodáriť v lesoch a na vodných plochách, ak túto činnosť upravujú osobitné predpisy, spoločenstvo vykonáva túto činnosť v súlade s týmito osobitnými predpismi.**

Podnikateľskú činnosť, ktorá nie je uvedená v odseku 1, môže spoločenstvo vykonávať len za podmienok ustanovených osobitnými predpismi (§ 3 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z. z.).

Podľa § 11 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 181/1995 Z. z. spoločenstvo s právnou subjektivitou sa zakladá zmluvou o založení spoločenstva s právnou subjektivitou (ďalej len „zmluva o založení“) vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti.

Spoločenstvo podľa odseku 1 vzniká dňom registrácie spoločenstva v registri pozemkových spoločenstiev, ktorý vedie príslušný obvodný lesný úrad.

Pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou sa považuje za právnickú osobu (§ 18 ods. 2 písm. d/ Občianskeho zákonníka).

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 181/1995 Z. z., Zákonníka práce a Občianskeho zákonníka ako aj zo skutočnosti, že žalobca je pozemkovým spoločenstvom s právnou subjektivitou vedeným v Registri pozemkových spoločenstiev Obvodným lesným úradom vo Veľkom Krtíši podnikajúci v oblasti lesného hospodárstva a ostatných služieb v lesníctve, neobstojí názor krajského súdu, že *„v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaného plne absentujú dôvody, pre ktoré žalovaný žalobcu považuje za podnikateľa, resp., ako dospel k tomu, že žalobcom vykonávané činnosti sú vykonávané v rozsahu, kedy ich je potrebné v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka kvalifikovať ako podnikanie a následne žalobcu ako podnikateľa,*

že z odôvodnenia rozhodnutia teda nie je možné zistiť, či žalobca má postavenie podnikateľa, a teda či je subjektom, ktorému bol zákonom uložený zákaz nelegálneho zamestnávania.“, nakoľko u právnickej osoby nie na účely zákona č. 82/2005 Z. z. nevyhnutné osobitne preukazovať, že je podnikateľom a 3 žalobca činnosť uvedenú v 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 181/1995 Z. z. nesporne vykonáva. V tomto smere boli teda námietky žalovaného uvedené v odvolaní dôvodné.

Rovnako sa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) nestotožnil ani s názorom krajského súdu, že „*napadnuté rozhodnutie nemá dostatok dôvodov, a preto ho nie je možné preskúmať za účelom posúdenia jeho zákonnosti.*“.

Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd pri zrušení žalobou napadnutého rozhodnutia neodpovedal na podstatné a právne významné dôvody žaloby a neprihliadol ani na vady konania pred správny orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP), keď sa obmedzil len na skonštatovanie nepreskúmateľnosti jeho zákonnosti pre nedostatok dôvodov v zmysle § 250j ods. 3 OSP, ktorý uviedol ako zrušovací dôvod vo výroku svojho rozsudku. Tým sa podľa názoru najvyššieho súdu dostal mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a nerešpektoval náležite ani princíp právnej istoty, ktorý znamená aj predvídateľnosť postupu súdu, t. j., že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (k tomu bližšie pozri napr. uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/03, z 03. júla 2003 alebo Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 236/06).

V dôsledku nevenovania náležitej pozornosti argumentom žalobcu a vadám administratívneho konania krajský súd vec neúplne právne vyhodnotil a jeho názor vyslovený v odôvodnení rozsudku nemožno pokladať za dostatočný.

Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, avšak ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (bližšie k tomu pozri napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303- B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Pre záver krajského súdu o tom, že rozhodnutie žalovaného „*nemá dostatok dôvodov*“, následkom čoho nie je možné preskúmať jeho zákonnosť, absentujú dostatočné skutkové i právne dôvody. Preto aj postup krajského súdu, ktorý aplikuje určité ustanovenie zákona bez relevantných dôvodov, treba považovať za postup arbitrárny, a to i s prihliadnutím na ustanovenie § 372u OSP, nakoľko od 01.01.2012 je možné zrušiť rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 3 OSP len, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené alebo ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený.

Napriek týmto výhradám a napriek tomu, že sa krajský súd zaoberal vecou meritórne iba čiastočne a navyše s nesprávnym záverom, najvyšší súd nepovažoval za hospodárne napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, nakoľko zistil, že žaloba je dôvodná a že správne orgány pri ukladaní sankcie porušili základné zásady správneho trestania, čím ich rozhodnutie trpí vadou, ktorá mala vplyv na zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Treba dať žalovanému do pozornosti, že výrok rozhodnutia správneho orgánu predstavuje najdôležitejšiu časť jeho rozhodnutia, lebo sú v ňom určené konkrétne práva a povinnosti účastníkov správneho konania. Musí byť preto určitý a dostatočne konkretizovaný, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo bolo predmetom správneho konania.

V rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie právna teória rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom

medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Treba zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúce zaradenie medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvodené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa.

Z týchto hľadísk treba vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí. Zákonná úprava je jednoznačná pokiaľ ide o konanie o trestných činoch, pretože podľa trestného zákona musí výrok rozsudku presne označovať trestný čin, ktorého sa týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade aj iných skutočností potrebných, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. U priestupkoch je obdobná právna úprava. Výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času jeho spáchania, vyslovenie viny, druh a výmeru sankcie. Široká oblasť iných správnych deliktov však takéto jednoznačné vymedzenie výroku rozhodnutia nemá. Odkazuje sa len na správny poriadok (§ 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.), podľa ktorého výrok rozhodnutia obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté, poprípade tiež rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť plnenia, určí správny orgán na to lehotu.

Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte, musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je vyvoditeľný priamo z ustanovenia § 47 ods. 2 správneho poriadku. V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne aj rozhodnutia o iných správnych deliktoch je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt

postihnutý. To možno zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania, a to aj pre zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel' dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámény skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok, pritom treba odmietnuť úvahu o tom, že postačí, ak sú tieto náležitosti uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Význam výrokovvej časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenia či sankcie boli uložené. Len rozhodnutie obsahujúce takýto výrok možno vynútiť exekúciou.

Záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie iného správneho deliktu (z hľadiska vecného, časového a miestneho) plne korešponduje i medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky. Treba pripomenúť, že aj na rozhodovanie o iných správnych deliktach dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.). Keď Dohovor v článku 6 ods. 1 uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“, treba poskytnúť záruku tomu, kto je obvinený v trestnom konaní ako aj v správnom konaní pre podozrenie zo spáchania správneho deliktu. Takto vykladá Dohovor stabilne aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva.

Z uvedeného potom treba vyvodíť, že výrok rozhodnutia o postihu za iný správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade aj uvedenie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, podstatne poruší ustanovenie zákona o správnom konaní (§ 47 ods. 2 správneho poriadku). Plne pritom obstojí i námietka žalobcu, že nie je možné súčasne naplniť skutkovú podstatu podľa § 2 ods. 2 písm. a/ a § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z..

Na rozdiel od Trestného zákona, právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých

deliktov. Pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „*analogiae legis*“ tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najt'azší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov (závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená).

Na základe analógie teda v danom prípade treba aplikovať pravidlá pre ukladanie úhrnného trestu, t. j. správny orgán uloží za viaceré delikty sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.

Touto zásadou sa správne orgány pri ukladaní sankcie za nimi zistené tri správne delikty neriadili a táto skutočnosť ušla pozornosti žalovaného aj krajského súdu. Ak správne orgány teda boli toho názoru, že žalobca spáchal viacero správnych deliktov, pri ukladaní pokuty za tieto delikty mali uložiť sankciu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.

Konajúce správne orgány mali postupovať pri zistení, objasnení, konaní a sankcionovaní v súlade s platnými ustanoveniami správneho poriadku, na ktorý odkazuje § 21 ods. 3 veta prvá zákona č. 125/2006 Z. z. a pre prípad nedostatku špeciálnej zákonnej úpravy sankcionovanie posúdiť analogicky podľa § 12 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Uvedený výklad je v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že v danom prípade došlo k nezákonnosti rozhodnutia spočívajúcej v tom, že správny orgán „*uno actu*“ uložil totožnému subjektu tri pokuty za tri správne delikty.

Pravidlo o úhrnom treste pri súbehu správnych deliktov je možné výkladom aplikovať iba tak, že úhrn sankcií uložených za viaceré správne delikty spáchané tým istým skutkom nesmie prevýšiť hornú hranicu sadzby pre spáchaný delikt najprísnejšie trestný.

Preto, v konečnom dôsledku, ak Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, rozhodol vecne správne a Najvyšší súd

Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V ďalšom konaní žalovaný súc viazaný právnym názorom súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) je povinný postupovať v zmysle tohto právneho názoru a predovšetkým podľa príslušných ustanovení správneho poriadku (včítane § 59) a zákonov č. 125/2006 Z. z. a č. 82/2005 Z. z. po náležitom zistení skutočného stavu veci a ustálenia porušenia povinností žalobcu, skutok, za ktorý je možné uložiť sankciu, náležite špecifikovať a sankciu uložiť v súlade so zákonom a zásadami správneho trestania. Pri ukladaní výšky sankcie pri zmene právnej úpravy treba s poukazom na znenie článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky použiť úpravu zjavne výhodnejšiu pre subjekt, ktorý sa dopustil správneho deliktu. Táto zásada určená uvedeným článkom Ústavy Slovenskej republiky sa vzťahuje na všetky delikty verejného práva, teda aj na ukladanie sankcií za porušenie povinností vo vzťahoch chránených správnym právom (k tomu pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2008 sp. zn. 3Sžf/32/2007 - ASPI JNS alebo rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. februára 2010, sp. zn. 3Szd/12/2009 – R22/2012). Svoje nové rozhodnutie musí správny orgán i náležitým spôsobom odôvodniť tak, aby aj táto jeho časť zodpovedala zákonu.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP s poukazom na § 151 ods. 1 a 5 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 157,09 eura v zmysle ich vyčíslenia, a to za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie na odvolanie žalovaného zo 07.10.2011) á 123,50 eura plus 1 x režijný paušál á 7,41 eura plus 20 % DPH á 26,18 eura (§ 11 ods. 4, 14 ods. 1 b/ a § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), ktorú náhradu je v zmysle § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Zvaru, advokáta vo Veľkom Krtíši, číslo účtu X. do troch dní.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. augusta 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková